

PFF-veileder:

Pensjon for næringsdrivende fysioterapeuter

Innhold

PFF-veileder:.....	1
Pensjon for næringsdrivende fysioterapeuter.....	1
1. Alderspensjon fra NAV – grunnmuren.....	1
2. Når kan NAV-pensjonen tas ut?	2
3. Frivillig innskuddspensjon – «7 %-ordningen»	2
4. IPS – individuell pensjonssparing.....	3
5. Fri sparing – fond og aksjesparekonto.....	3
6. Hva med OTP?	4
7. PFFs praktiske råd.....	4
PFFs hovedråd	4
Hva koster det egentlig å spare 50 000 kroner i 7 %-ordningen?	4
FORBEHOLD.....	5

Som selvstendig næringsdrivende fysioterapeut må du i større grad enn en arbeidstaker selv sørge for pensjon utover alderspensjonen fra folketrygden. En fysioterapeut som driver enkeltpersonforetak uten ansatte, har normalt ingen arbeidsgiver som betaler tjenestepensjon.

Pensjonen bør derfor ses som tre hoveddeler:

Alderspensjon fra NAV + egen pensjonssparing + eventuell fri sparing.

1. Alderspensjon fra NAV – grunnmuren

Selvstendig næringsdrivende tjener opp alderspensjon i folketrygden på samme måte som andre med pensjongivende inntekt.

For personer født i 1963 eller senere settes hvert år et beløp tilsvarende **18,1 % av pensjongivende inntekt opp til 7,1 G** inn i en beregnet pensjonsbeholdning. Alle inntektsår teller, og man kan tjene opp pensjon til og med det året man fyller 75 år.

For næringsdrivende er det altså den pensjonsgivende personinntekten – ikke omsetningen i fysioterapipraksisen – som er sentral.

Når pensjonen tas ut, omregnes pensjonsbeholdningen til en årlig livsvarig pensjon. Blant annet levealdersjustering påvirker størrelsen.

Hovedprinsippet er:

Høyere pensjonsgivende inntekt og flere år med inntekt gir høyere pensjon. Senere uttak gir normalt høyere årlig pensjon.

For personer født 1954–1962 gjelder overgangsregler hvor pensjonen beregnes etter en kombinasjon av gamle og nye regler.

2. Når kan NAV-pensjonen tas ut?

Mange kan etter dagens regler starte uttak av alderspensjon fra 62 år dersom opptjeningen er tilstrekkelig.

Pensjonen kan tas ut helt eller delvis, og den kan kombineres med fortsatt arbeid uten at arbeidsinntekten i seg selv reduserer alderspensjonen.

Dette er særlig interessant for fysioterapeuter som ønsker gradvis nedtrapping av praksisen.

Tidlig uttak innebærer imidlertid normalt lavere årlig pensjon resten av livet. Den enkelte bør derfor bruke NAVs pensjonskalkulator før tidspunktet for uttak bestemmes.

3. Frivillig innskuddspensjon – «7 %-ordningen»

For selvstendig næringsdrivende er dette en særlig interessant pensjonsordning.

En fysioterapeut som driver enkeltpersonforetak kan opprette **frivillig innskuddspensjon for selvstendig næringsdrivende**.

Det kan etter reglene i 2026 innbetales inntil:

7 % av beregnet personinntekt fra næringsvirksomheten, inntil 12 G.

Beregningsgrunnlaget er personinntekten før fradrag for årets pensjonsinnskudd.

Eksempel:

Personinntekt: 1 000 000 kr

Maksimalt pensjonsinnskudd: **70 000 kr**

Skattefordelen er viktig

Innbetalingen er fradragsberettiget. For innehaver av enkeltpersonforetak reduserer fradraget både alminnelig inntekt og beregnet personinntekt.

Det innebærer at fysioterapeuten kan spare:

- 22 % skatt på alminnelig inntekt
- trygdeavgift som ellers ville blitt beregnet av personinntekten
- eventuell trinnskatt på den delen av inntekten som reduseres.

Den faktiske skatteverdien avhenger derfor av fysioterapeutens inntektsnivå.

Dette gjør 7 %-ordningen særlig interessant ved middels og høy personinntekt.

Pengene er imidlertid bundet til pensjon. Skattefordelen må derfor veies mot behovet for økonomisk fleksibilitet.

4. IPS – individuell pensjonssparing

Et annet alternativ er skattefavorisert individuell sparing til pensjon, vanligvis omtalt som IPS.

Fra 2026 kan det innbetales inntil **25 000 kroner per år**.

Innbetalingen gir fradrag i alminnelig inntekt. Med en skattesats på 22 % innebærer maksimal innbetaling en skattereduksjon på:

$$25\,000 \times 22\% = 5\,500 \text{ kroner.}$$

Kapitalen er fritatt for formuesskatt, og avkastningen skattlegges ikke løpende.

Pengene er bundet til pensjon. Uttak kan etter dagens regler tidligst starte ved 62 år og skal normalt fordeles over minst 10 år og minst frem til fylte 80 år. Utbetalingene beskattes som alminnelig inntekt.

IPS kan være et godt supplement, men skattefordelen ved innbetaling er normalt mindre enn for 7 %-ordningen for en næringsdrivende som betaler trygdeavgift og trinnskatt.

5. Fri sparing – fond og aksjesparekonto

Ikke all pensjonssparing behøver å være bundet i et pensjonsprodukt.

Regelmessig sparing i eksempelvis aksje- eller indeksfond kan være et viktig supplement.

Fordelen er først og fremst **fleksibilitet**. Kapitalen kan brukes før pensjonsalderen dersom fysioterapeuten for eksempel ønsker å trappe ned praksisen, investere i virksomheten eller trenger en økonomisk reserve.

Ulempen er at innbetalingen ikke gir skattefradrag slik 7 %-ordningen og IPS gjør.

For mange vil derfor en kombinasjon av bundet pensjonssparing og frie midler være hensiktsmessig.

6. Hva med OTP?

OTP betyr **obligatorisk tjenestepensjon**.

Dette er arbeidsgivers pensjonsordning for ansatte når lovens vilkår er oppfylt. En fysioterapeut som driver enkeltpersonforetak uten ansatte har normalt ikke OTP for seg selv.

7 %-ordningen er altså **ikke OTP**, men frivillig innskuddspensjon for selvstendig næringsdrivende.

7. PFFs praktiske råd

For næringsdrivende fysioterapeuter kan følgende være en hensiktsmessig fremgangsmåte:

1. **Sjekk forventet NAV-pensjon.** Bruk NAVs pensjonskalkulator og se hva forskjellige uttakssaldre innebærer.
2. **Vurder 7 %-ordningen.** Den kan være særlig skattemessig gunstig ved middels og høy personinntekt.
3. **Vurder IPS som tilleggssparing.** Fra 2026 kan inntil 25 000 kroner omfattes av ordningen.
4. **Ha også tilgjengelig kapital.** Det kan være uheldig å binde all langsiktig sparing frem til pensjonsalderen.
5. **Vurder uføredekning.** Arbeidsevnen er særlig viktig for en selvstendig næringsdrivende fysioterapeut. Pensjonsordningen kan også suppleres med enkelte risikodekninger.

PFFs hovedråd

For mange næringsdrivende fysioterapeuter vil en kombinasjon av NAV-pensjon + 7 %-ordningen + eventuelt IPS + fri sparing gi en god balanse mellom pensjonssikkerhet, skattefordeler og økonomisk fleksibilitet.

Hvor mye den enkelte bør spare, avhenger blant annet av alder, inntekt, tidligere pensjonsopptjening, gjeld, formue og ønsket tidspunkt for nedtrapping eller pensjonering.

Pensjons- og skattereglene kan endres. Ordningen bør derfor vurderes med jevne mellomrom.

Hva koster det egentlig å spare 50 000 kroner i 7 %-ordningen?

For et ENK er dette mer gunstig enn et vanlig fradrag på 22 %. Skatteetaten fastslår uttrykkelig at fradraget i alminnelig inntekt også **reduserer årets beregnede personinntekt tilsvarende**.

Dermed kan 50 000 kroner i innskudd redusere:

alminnelig inntekt + grunnlaget for trygdeavgift + grunnlaget for eventuell trinnskatt.

For en fysioterapeut som ligger i et inntektsintervall der hele fradraget også sparer eksempelvis 10,8 % trygdeavgift og 13,7 % trinnskatt, blir den marginale skattebesparelsen:

22 % + 10,8 % + 13,7 % = 46,5 %.

50 000 kroner innbetalt til pensjon kan da isolert sett redusere årets skatt med omkring **23 250 kroner**, slik at netto likviditetsbelastning blir omkring **26 750 kroner**. Den nøyaktige virkningen avhenger av hvor personinntekten ligger i forhold til trinnskattgrensene. Trygdeavgiften på annen næringsinntekt er 10,8 % i 2026.

FORBEHOLD

PFF tar forbehold om at betingelsene for disse ordningene kan endres av Stortinget, og at veilederen ikke er en individuell skatte- investerings eller pensjonsrådgivning.